

Til Rådet for Norsk senter for menneskerettigheter
Fra Direktøren ved Norsk senter for menneskerettigheter

Sakstype: Diskusjonssak
Møtesaksnr.: 12/2016
Møtenr.: 3/2016
Møtedato: 16.11.16
Notatdato: 11.11.16
Arkivsaksnr.: 2016/9597
Saksbehandler: T.D. Kjelling, kontorsjef

SAKSTITTEL: Budsjett 2017 og langtidsbudsjett 2017-2021 for Norsk senter for menneskerettigheter

1. BUDSJETTPROSESSEN

Fakultetsstyret har behandlet hovedprioriteringer for budsjettet og strategiske prioriteringer for årsplan. SMR har mottatt notat om budsjettprosessen og inntektsrammer for 2016 fra Det juridiske fakultet (JUS). Inntektsrammene vil kunne bli noe justert gjennom budsjettprosessen. Se vedlegg.

SMR har budsjettert basisvirksomheten og eksterne prosjekter pr ultimo november. Samlet budsjettet for senteret og hele fakultetet ferdigstilles ultimo november og vedtas endelig på fakultetsstyremøtet 8/12. SMRs budsjett legges fram for rådet på møte 16/11. Etter rådsmøtet vil det være mulig å foreta eventuelle justeringer.

2. OPPSUMMERING HOVEDTREKK

Utover det som er beskrevet i avsnittene nedenfor så følger budsjett 2017 i det alt vesentlige de samme trender som årets budsjett. Det viktigste endringene er at:

- NORDEM skilles ut 31.12.16,
- UiOs midlertidige bevilgning for kompensering for NI-utskillelsen tar slutt 31.12.16,
- og at finansieringsavtalen med UD er redusert.

Nedenfor følger en kort redegjørelse for de viktigste momenter for budsjett 2017 og langtidsbudsjettet 2017-2021 (LTB).

3. BEVILGNINGER OG FINANSIERINGSGRUNNLAG

3.1. Eksternfinansiert virksomhet

Generelt

Alle eksternfinansierte prosjekter finansieres med bevilgning fra bidragsyter/oppdragsgiver utenfor UiO. I all hovedsak går alle eksternfinansierte prosjekter med overskudd – unntatt er forskningsrådsprosjekter som kan medføre mindre underskudd. Bidragsprosjekter returnerer overskuddet til oppdragsgiver om ikke annet er avtalt, mens for oppdragsprosjekter så beholder SMR overskuddet. Eksternfinansierte prosjekter betaler dekningsbidrag (overhead) til SMR for å dekke kostnadene knyttet til aktiviteten. I noen tilfeller bidrar SMR med egenandel til prosjektet. Fakultetet trekker inn 56.000 kr pr vitenskapelige årsverk og 50.000 pr administrative årsverk fra eksternfinansierte prosjekter som finansierer fakultetstiltak. Oversikt prosjektene følger vedlagt.

Avtale med Utenriksdepartementet

UD og SMR har i over femten år hatt en flerårig rammeavtale som finansierer de internasjonale programmene, både stillinger og aktiviteter. Overheadinntekter fra avtalen bidrar også med betydelige midler til SMRs basisbudsjett. Nåværende avtale har fått redusert ramme, og er forlenget ut 2016 i påvente av utarbeidelse av en ny, forhåpentligvis treårig avtale for perioden 2017-2019. Avtalen finansieres over bistandsbudsjettet. SMR leverer innværende uke søknad om enn en ny avtale på 2+1 år på 22 mill. kr. og vi tar sikte på å få avklart søknaden med UD i desember.

Prosjektomfang

Etter at UiO har skilt ut Nasjonal institusjon for menneskerettigheter og NORDEM, og øvrige prosjekter har hatt naturlig avslutning er prosjektomfanget nå drastisk redusert. Det er ikke tilkommet vesentlig ny prosjektaktivitet. Anslag over forventet ny prosjektaktivitet er budsjettet tilsvarende 2,37 årsverk slm årets budsjett, og dekningsbidraget er budsjettet med null for ikke å skape urealistiske forventninger til inntektsgrunnlaget på basis.

3.2. Basisvirksomhet

Finansieringsgrunnlaget for basisvirksomheten:

1. **Bevilgning fra JUS:** Det vedlagte bevilgningsbrev informerer om bevilgningen fra JUS og vedleggene angir premisser og betingelser. Det er ikke vesentlige endringer i tildelingen slm årets bevilgning. Vedleggene oppdateres fortløpende av JUS fram til endelig budsjett vedtas av fakultetsstyret i desember.
2. **Overskudd fra dekningsbidragsinntekter fra eksternfinansierte prosjekter til basis:** Alle prosjekter betaler dekningsbidrag til basis. Basis betaler evt egenandeler tilbake til prosjekter og fakultetet inndrar en viss andel pr prosjektstilling. Det overskudd som skapes på basis når dekningsbidrag og egenandeler sammenholdes utgjør et overskudd som beholdes av basis. I vedlagte budsjettrapport for basis vises nettobidrag fra prosjekt til basis. Inntektene til basis er redusert fra 2015 og framover som følge av NI- og NORDEM-utskillelsene, og av prosjektavslutninger. Se ovenfor om anslag om forventet, ny eksternfinansiert virksomhet.
3. **Bevilgning fra UiO:** For perioden 2014-2016 har UiOs styre bevilget kr 1,5 mill. hvert år i ekstraordinær støtte til SMR for å kompensere senteret i omstillingsperioden når NI og NORDEM skal avsluttes ved UiO. 2016 var altså siste år med denne tildelingen.
4. **Underforbruk på basis:** Siste prognosen for 2016 tyder på at basis vil gå med et overskudd på drøyt 4,5 mill. som overføres til neste år.
5. **Eksterne småbevilgninger:** En rekke bevilgninger av begrenset omfang og karakter, og som ikke forutsetter tilsetning kan hentes inn til basisbudsjettet uten prosjektopprettelse.

4. OM BASISVIRKSOMHETEN

4.1. Balanse

Etter avslutning av andre tertial 2016 ble det anslått et underforbruk på basis på drøyt 4,5 mill. Basisbudsjettet for 2017 går isolert sett med 2,5 mill. i underskudd og dette dekkes inn med tidligere års underforbruk. I hele langtidsbudsjettperioden er det budsjettet med et overskudd på ca 3,8 mill. Av dette er det satt av ca 2 mill. som sikring mot eventuelle framtidige risikoprosjekter.

Som følge av sterkt reduserte dekningsbidragsinntekter vil SMR måtte redusere aktivitetsnivået i årene som kommer dersom det ikke skaffes nye inntekter. Som følge av dette ble alle tiltak på basis er gjennomgått med sikte på innsparing.

4.2. Fastlønn

Fakultetsstyret har vedtatt at de fast vitenskapelig ansatte i ordinære stillinger samt direktørstillingen fom 2014 er en del av fakultetets stillingsplan og finansieres over fakultetets basisbudsjett. Med dette er ingen ordinære fast vitenskapelige stillinger lenger finansiert direkte med dekningsbidraginntekter fra SMR, men av fakultetets basisbudsjett. Fakultetsstyret vedtok samtidig at fakultetet vil inndra overskudd av dekningsbidraginntekter fra SMR til å finansiere denne endringen, men slik at dette for SMR inntil videre balanserer i null. Informasjon om JUS budsjettfordelingsmodell:

<http://www.uio.no/for-ansatte/arbeidsstotte/virksomhetsstyring/fordeling/fordelingsmodeller-pa-enhetene/jus/>

UiOs styre har tidligere tildelt SMR to nye førstepersonstillinger for å styrke den tverrfaglige kompetansen innenfor filosofi, politisk teori, demokrati og rettsfilosofi. Dette gjennomføres på følgende måte: *«Fakultetet beholder de 2,5 millioner kronene, og legger dem inn i finansieringen av faste vitenskapelige stillinger. Til gjengjeld legges to nye stillinger inn i stillingsplanen. Disse er øremerket for SMR, og vil ikke være gjenstand for (mulig) omfordeling til andre institutter dersom stillingshaver slutter. Fakultetet har finansieringsansvaret for stillingene på lik linje med øvrige faste vitenskapelige stillinger. For fakultet vil dette medføre årlig "overskudd" eller "underskudd" avhengig av stillingskategori og lønnstrinn, uten at SMR behøver å hensynta dette i sin budsjettering. De to vitenskapelige årsverkene inngår i tillegg i beregningsgrunnlaget for andre tildelinger, dvs stimuleringsmidler og publikasjonspoeng. Det foretas ikke årlige avregninger i forhold til faktisk forbruk opp mot bevilgningen på 2,5 millioner kroner. Hensikten med denne måten å foreta tildelingen på er å behandle SMR på lik linje med alle de øvrige instituttene, og ikke ha spesialordninger utover fakultetets ordinære tildelingsmodell.»* Første stilling ble besatt i år og andre stilling besettes ved årsskiftet.

4.3. Utskillelse av NORDEM

UiO har bestemt at NORDEM skal skilles ut fra UiO 31.12.16. Når NORDEM skilles ut fra UiO får SMRs basisbudsjett reduserte dekningsbidraginntekter og vil samtidig måtte redusere kostnadsnivået. Det legges til grunn at alle stillinger som ble opprettet for NORDEM-formål og som i dag finansieres av NORDEM opphører ved UiO og overføres til en ny NORDEM-organisasjon.

4.4. Øremerkede inntekter/kostnader

Ifbm årsavslutningen vil det være midler som tilhører prosjekter som avsluttes mot basisregnskapet samt øremerkede midler på basis som skal videreføres. Det reelle overskudd for årets regnskap og som videreføres til basisbudsjettet neste år vil først være avklart når årsregnskapet er lukket og alle øremerkede midler er gjort rede for. Dette ventes først avklart februar neste år.

4.5. Tiltakskoder på basis

De ulike basisaktiviteter er budsjettert på ulike tiltaksnumre. Vedlagt følger en kort beskrivelse av tiltakskodene på basisbudsjettet og de viktigste endringene. Viktigste midlertidige satsninger i 2017 er midler til strategiske tiltak, vitenskapelige assistenter, frikjøp av fellesadm (bemanningsplan/kommunikasjon) og redaksjonssekretær for NJHR, og utvikling av en MOOC.

4.6. Risikoprojekter

I langtidsbudsjettet er det satt av ca 2 mill. som sikring mot eventuelle framtidige risikoprojekter.

4.7. Administrativ bemanning, avbyråkratisering, effektivisering

Regjeringens pålegg til alle om avbyråkratisering og effektivisering har så langt ført til kutt i bevilgningen for UiO og JUS. Instituttene på fakultetet har til nå blitt skjermet. For neste år skal fakultetet samlet spare et større beløp og redusere de administrative kostnader.

Som følge av et redusert budsjett og senter skal den administrative bemanningen ved SMR gjennomgås våren 2017 og det skal lages en ny bemanningsplan for alle administrative stillinger – både på basis og på prosjekter. Det settes av noe ekstra midler til å gjennomføre dette arbeidet. Fakultetet har lovet at ingen administrative vil miste sin stilling i den forbindelse. SMR har gjennom omorganisering av den eksternfinansierte virksomheten redusert den administrative bemanningen (lederstilling) med et halvt 1/2 årsverk fra og med 2017. SMR tar sikte på, som følge av naturlig avgang og når nytt, felles fakultetsbibliotek står ferdig, å redusere bemanningen (bibliotekar) med 1 årsverk.

5. LANGTIDSBUDSJETTET 2017-2021

5.1. Eksternfinansiert virksomhet

Alle prosjekter er budsjettert ut fra den kunnskap vi har pr november 2016 om varighet, omfang etc. I tillegg er det budsjettert med en forsiktig økning av annen eksternfinansiert virksomhet. SMRs største prosjektvirksomhet utgjøres av avtalen med UD som nå forhandles for en ny periode. Det er ingen kjente, nye eksternfinansierte prosjekter.

5.2. Basisvirksomheten

Langtidsbudsjettet for perioden 2017-2021 antas å gå med et samlet overskudd på ca 3 mill.

SMR står i årene som kommer foran store organisatoriske og økonomiske utfordringer etter utskillelsen av NI og NORDEM samt øvrige prosjektavslutninger. Det vil følgelig være avgjørende for SMR å ha økt fokus på økonomistyring. Og det er avgjørende å bruke tilgjengelige ressurser strategisk for å bidra til ny prosjektutvikling. Med den vedtatte strategien for 2015-2018 er senterets ambisjonsnivå å sikre ny og økt aktivitet med intern og ekstern finansiering for unngå at basisvirksomheten må reduseres.

Samtidig må det forberedes for interne tilpasninger dersom en slik økning ikke får samme omfang eller at den nye strategien tilsier en annen organisering av senteret. Forhold som gjelder bemanning tar erfaringsmessig lang tid å styre i ønsket retning. De generelle driftskostnadene på basis er hvert år de siste årene gjennomgått og på flere punkter er service- og kostnadsnivå redusert og tilpasset et mer normalt nivå for en grunnenhet ved UiO. LTB 2014-2018 vedtatt i 2013 av Fakultetsstyret innebar reduksjon av administrasjonen tilsvarende 1/2 administrativ stilling for 2015 og 1/2 stilling for 2016 samt noen mindre reduksjoner av ulike driftstiltak. Begge disse reduksjonene vil fra og med 2017 være gjennomført. Senteret skal våren 2017 utrede behovet for administrativ bemanning som følge av reduksjonen i eksternfinansiert virksomhet.

5.3. INNDRAGNING AV OVERSKUDD FRA INSTITUTTENE BASISVIRKSOMHET

JUS har som følge av endrede betingelser fra UiO vedtatt at overskudd av basisvirksomheten skal inndras fra og med 2016 slik at:

- Overskudd over 15% av basisbevilgningen ved avslutning av 2016 inndras.
- For 2017 12%.
- For 2018 9%.
- Fra 2019 og videre 5%.

Fordi SMR har fått en særskilt ekstratildeling fra UiO vil senteret kunne få overføre hhv 1,5 mill., 1 mill og 0,5 mill. utover grensene i årene 2016-2018. Instituttene kan få tilsette egenfinansierte post.doc.er.

7. RISIKO

Tilbakemelding fra JUS og UiO er at SMR generelt sett har en god prosjekt- og økonomistyring. Ny finansieringsavtale med UD er ennå ikke inngått for 2017 og videre, men utover dette er det ingen kjent risiko for noen eksternfinansierte prosjekter. Den viktigste utfordring for SMR er knyttet til langtidsbudsjettet og senterets evne til å sikre nye eksternfinansierte prosjekter med sunn økonomi.

8. VEDLEGG:

1. Kort beskrivelse av de enkelte tiltakskoder på basis.
2. Budsjettrapporter: Oppsummert all virksomhet, oppsummert basisvirksomheten, prosjektvirksomheten, basistiltak.
3. Bevilgningsbrev.

VEDLEGG 1: KORT OM DE VIKTIGSTE BASISILTAKENE

Tiltak 000000, 100000, 000888: Inntekter fra JUS/UiO. Dekningsbidragsinntekter. Egenandeler. Inndragning av dekningsbidragsinntekter til fakultetet. Overføring fra sist år. Noen frikjøp. Underforbruk i år til overføring neste år hvor prognosen så langt tyder på drøyt 4,5 mill. ved utgangen av året.

100003 FU-pott: Mindre bevilgninger fra direktør til ansatte etter søknad. Støtte til publisering, internasjonalisering, og til vit.ass. for kvinnelige stipendiater i avslutningsfasen etc. Uendret.

100006 Forskningsassistanse (vitenskapelige assistenter): Budsjettert med null stillinger etter 2016 i langtidsbudsjettet. Endret. Budsjettert 1,5 stillinger.

100038 Forskningsgruppe: Forskergruppen "MR og utvikling" på fakultetet. Tildeles 30.000 fra JUS til faglige aktiviteter og personlige driftsmidler for forskergruppens leder. **Endres av budsjettekniske årsaker til tiltak 150008???**

Tiltak 100321, 322, 323, 324 tematiske arbeidsgrupper: Tidligere fire tematiske forskningsområder/arbeidsgrupper (TAG), er under evaluering, uklart om videreføring. Reduseres fra 40.000 til 30.000 pr TAG hvor 10.000 øremerkes TAG-leder i personlige driftsmidler som kompensasjon for lederoppgaven.

120000: Samlekode for flere typer forskningsrelaterte prosjektaktiviteter på basis: Primært prosjektavslutninger som gir over-/underskudd der det ikke er avtalt at UiO skal returnere midler, prosjektavslutninger reduseres fra 500.000 til 300.000. Postdoc/forsker. Anine Kierulf 100% stilling. Insentivmidler EU. NFR/UiO/fellesløftet/Paradox-prosjektet, Johan Schaffer Karlsson, 55% stilling jan-nov. (ikke endelig avklart). MOOC/AHRI/ Ingvill Plesner 60% stilling jan-jun.

150008: Forskergruppe. Se også 1000038. Uendret 30.000 i tildeling fra JUS. Tiltaksnummer???

3xxxxx Personlige driftsmidler fast og midlertidig vitenskapelig ansatte: 15.000 pr fast og midlertidig vitenskapelig ansatte pr år til personlige driftskostnader. Avregnes ifht tilsetningsperiode. Litteratur, reiser, konferansedeltakelse, utstyr etc. 10 fast vitenskapelige, 8 midlertidig vitenskapelige. Uendret. Hver enkelt ansatt har personlig kode og kan følge eget forbruk gjennom året. Midlene brukes til litteratur, konferanser, reiser etc, men kan etter søknad også brukes til vitenskapelig utstyr etc. UiOs innkjøpsregler skal følges.

41xxxx Stipendiater og post.doc.er: Lønn og noen personlige driftsmidler for utdanningsstillinger (stipendiater og postdocer). Lønnskostnaden for alle fakultetsstipendiater og postdocer refunderes fra JUS. Inntekt=kostnad. Tiltak 41 og 89 (se nedenfor) beregnes samlet.

500000 Etter- og videreutdanning: Prosjektert mulig oppstart av ny EVU-aktivitet. Budsjettert ihht strategien med kostnad 280.000 og inntekt 100.000. I prognosene er både inntekter og kostnader redusert til null i om at det ennå ikke er igangsatt tiltak. Vurdere om kostnaden kan kuttes fom 2018 og at fellesadm

overtar oppgaven i stedet for ny tilsetting.

612700 Mastergrad undervisning: Gjeste forelesninger i tillegg til ordinær undervisning. Sosiale tiltak for masterstudenter. Lønn assistenter for masterstudiet. Mottar 70.000 fra JUS til formålet.

640000 Mastergrad HUMR: Kostnader og inntektsøkning som følge av økt studentkvote. Budsjettet med økt inntekt 100.000 ifbm ønsket utvidet opptaksramme for masterprogrammet HUMR. Formelt ennå ikke vedtatt og følgelig ingen inntekt til nå. Vedtak om dette gjøres forhåpentligvis snart av JUS/UiO.

662100 UiOs sommerskolekurs i menneskerettigheter: Tildeling fra UiO til å dekke kostnader for sommerkurs i menneskerettigheter. Alle lønnskostnader dekkes av undervisningsbanken ved JUS eller av UiO sentralt. All drift kostnadsføres nå av UiO sentralt. Omfang og kostnadsnivå er kraftig redusert de siste årene ved våre egne ansatte gjør denne oppgaven innenfor ordinær undervisningsplikt.

700013 Tidsskriftet Nordic Journal for Human Rights: Lønn redaksjonssekretær 40% stilling forlenges så lenge nåværende medarbeider sitter i stilling kun ut mai. Vurdere om fellesadm kan overta oppgaven. Søke om eksterne midler.

800000 annen faglig aktivitet: Udisponerte midler for faglig aktivitet som ikke er ført på eget tiltak. Så midler for strategiutvikling etc. Reduseres fra 500.000 til 300.000 neste år.

800004 Instituttbibliotek: Lønn bibliotekleder, litteraturkjøp og drift av biblioteket. Uendret. Bibliotek opphører når JUS får nytt felles biblioteksbygg.

800015 Faglige arrangementer: Faste, faglige arrangementer. Felles tiltakspott for større årvisse seminarer og arrangementer: Torkel Opsahl minneforelesning, Lucy Smith-dag, Menneskerettighetsforum, sidearrangement til UiOs menneskerettighetspris, 30-årsjubileum. 250.000 totalt.

800262 Introductory Course in HR: Direkte kostnader dekkes med eksterne midler. Internasjonal avdeling og fellesadm bidrar med administrativ støtte.

840000 Informasjonstiltak: Brosjyrer etc. Tiltak ikke brukt siste år. Forbruk budsjetteres heretter på tiltak 900000 og 8000015. Teknisk endring.

890000 Uspesifisert faglig (lønn fast vitenskapelig ansatte): 890000: Lønn fast og midlertidig vitenskapelig ansatte finansiert av JUS. Faste stillinger utgjør stillingsplan for JUS og midlertidige stillinger utgjør ekstratildelinger fra JUS. Inntekt = kostnad.

Endringer:

Ny faman Peris Jones, 100%, fast.

Postdoc/forsker Anine Kierulf, 100% midlertidig.

Vibeke Blaker Strand flyttet til IOR.

Evt ny(e) stillinger fra stillingsplan for JUS?

890003 Til disp for direktør: Personlige driftsmidler for direktøren.

890010 Reisemidler direktør: Institusjonelle tjenestereiser for direktør eller andre som reiser på delegasjon fra direktør for å representere SMR. Reduseres fra 250.000 til 200.000.

900000 Generell drift, Tiltak 901000 IT-tiltak, 990030 Databrille: Alle generelle driftskostnader inkl IT-utstyr. Redusert kraftig ilt de siste årene. 2016 så langt viser at tiltaket er redusert for mye. Foreslås derfor økt fra ca 300.000 til ca 550.000. IT uendret. (Avklare midler til jubileum).

904000 Internhusleie: Internhusleie for UiO. Inntekt=kostnad.

990000: Lønn fellesadministrasjonen: Redusert 50% stilling som leder for prosjektvirksomheten som nå dekkes over UD-avtalen. For å sikre gjennomgang av ny bemanningsplan settes det av 1/2 årsverk første halvår til frikjøp i fellesadm som avlastes for kommunikasjonsoppgaver, kostnad ca 270.000. Ellers uendret.